

*H*ľadanie domova

SÍDLO HAVEN MANOR + 3

KRISTI ANN HUNTEROVÁ

i527.net
vydavateľstvo

PROLÓG

Niekde na francúzskom vidieku

1806

Niekedy vôbec nejde o príbeh, ale skôr o to, ako ho dotýč-
ný podá. Právě kúzlo vychádza na povrch, keď rozprávač
hovorí od srdca a v prestávkach medzi vetami nechýbajú emócie
a hlboké presvedčenie.

Práve preto Jessamine Beaucheneová žiadala svojho otca,
aby jej ten príbeh rozprával znova a znova, hoci jej starší brat to
zakaždým oľtľal.

„Už to musíš vedieť naspamäť,“ pošťožoval sa a zaryl špičkou
topánky do zeme. Spolu so sestrou a s otcom sedeli vonku na
brvne. Vytratili sa z domčeka, aby mame dopriali trochu samoty.
Niektoré dni pre ňu bývali náročnejšie.

Jessamine si len veľmi matne pamätala priestranné izby a obrov-
ské záhrady v paláci. Na tejto malej farme pozostávajúcej z chalu-
py so štyrmi izbami a s veľkou stodolou žila polovicu svojho živo-
ta. Pre mamu, otca a Nicolasa to však bolo iné. Veľmi dobre si
spomínali na veľkolepé večierky a kvalitné módne oblečenie.

Mama tvrdila, že sa tam jedného dňa vrátia, a preto pokladala za dôležité, aby nezabudli na to, ako to tam chodí. Z času na čas nakázala kuchárke Ismelde, aby im pripravila aj náročnejšie a vyberanejšie pokrmy. Jessamine zvykla Ismelde pri ich príprave v jednoducho zariadenej kuchyni pomáhať, čo sa mame veľmi nepáčilo a vždy sa preto mračila.

S mamou sa pri tej príležitosti vyobliekali do svojich najlepších šiat, hoci už dávno vyšli z módy, a vysmiatie sa prechádzali hore-dole, ako to podľa mamy zvykli robievať ľudia na kráľovskom dvore. Jessamine sa pri tom vždy cítila hlúpo, ale mamu to zakaždým rozveselilo, takže to kvôli nej urobila.

Aj dnes večer sa takto zabávali, no mamu to tentoraz vôbec nerozveselilo. Práve naopak, rozplakala sa. V poslednom čase plakala takmer pre hocičo, a to najmä odvtedy, čo pred niekoľkými mesiacmi musel Jessaminin strýko, kráľ, núteno ujsť z hlavného mesta a schovávať sa spolu so zvyškom svojej rodiny. Mama zúfala, pretože nádej, že sa ešte niekedy vrátia domov, zo dňa na deň zhasínala.

Keď ju posadla zúfalá nálada, zvykla okolo seba chrliť oheň. Rýchlo prišli na to, že vtedy je najlepšie vykradnúť sa z domu von a nechať ju osamote, nech má spáľňu iba sama pre seba. Keď potom zaspala, prekĺzli dnu a zaľahli do postelí.

„Neuškodí nám, keď si to znova vypočujeme,“ povedal ocko a potľapkal syna po chrbte. „Aby si mohol naplniť svoj osud, nesmieš zabudnúť na odkaz svojich predkov.“

Posunul sa na lavičke a vtedy Jessamine pocítila vo vzduchu niečo magické, až jej srdce začalo tlčiť o čosi rýchlejšie. Pripadalo jej to ako rozprávka či spomienky, ktoré však boli také vzdialené a nejasné, že pripomínali skôr sen než skutočnosť.

„Pred mnohými storočiami,“ začal otec vážnym hlasom, „sa Evrart, zvaný Pútnik, vydal na cestu, aby našiel svoju zem. Putoval pomedzi hory a rieky, spal pod stromami i v jaskyniach. Nikde sa však nechcel utáboriť, kým nenájde to pravé miesto.“

Napokon jedného dňa vyliezol na vrch hory. Pomedzi skaly tam vyvieral silný bublajúci prameň a rovnomerným prúdom

stekal po kameňoch nadol, kde sa spájal s inými potôčikmi, až sa napokon vliadol do rieky, ktorá obmývala brehy krásnej úrodnej zeme. V diaľke zbadal more, videl ho však iba ako nepatrnú čiaru na horizonte.“

„Verbona,“ zašepkala Jessamine.

„Áno, dieťa moje. Utáboril sa teda na vrchu tej hory a pomenoval to miesto Verbona. Z ústia prameňa vytiahol opál. Obrovský, hladký kameň, takmer priehľadný vo svojej dokonalosti. Nazval ho vodným kameňom a poňal ho ako znamenie toho, že tu má vládnuť.“

Z kameňa tam postavil pevnosť a vyhlásil sa za kráľa. Vodou z prameňa bol pomazaný za vládcu. Voda sa preliala cez vodný kameň i hlavu kráľa Evrarta. Čoskoro sa k nemu pripojili jeho prívrženci, kráľovstvo sa rozrástlo a stala sa z neho silná krajina.“

„Nie až taká silná,“ zašomral Nicolas nepresvedčivo. V tejto časti príbehu to vždy spomenul.

„Za mocou a odhodlanosťou stojí sila, syn môj,“ povedal ocko ako vždy. „Evrart urobil všetko pre to, aby sa z Verbony stala kolíska intelektu a kultúry. V jeho odkaze pokračovali aj jeho deti a vnuci. Vybudovali sa tu univerzity, ktoré mohli konkurovať tým najlepším v iných krajinách. Naše umenie bolo vychýrené a dokonca aj Taliani ho sem chodili študovať. Verbona sa stala klenotom Európy.“

Lenže klenoty vábia a pútajú pozornosť, deti moje,“ pokračoval. „Mnohí chceli mať Verbonu iba pre seba. Hoci fyzicky tento útok krajina neustála, sila mysle a srdca zvíťazila.“

„To ešte nevieme,“ zareptal Nicolas.

„Ale zachovala sa,“ riekol ocko a dobromyseľne pokrčil plecami. Nezáležalo mu na slovách, ktoré použil, ale na atmosfére príbehu.

Aj Jessamine zaujímal iba to. Ako sa otcovi pri jeho rozprávaní dvíhal a klesal hlas. Niektoré časti rozprával pošepky, pretože mu na ich význame až príliš záležalo, a tak ich nedokázal povedať veľmi nahlas.

„Hrozba vojny sa blížila, a preto sa kráľovná Jessamine rozhodla vziať na seba úlohu záchrankyne srdca Verbony. Vzala

všetko, čo predstavovalo odkaz dedičstva kráľa Evrarta, a v jednu noc s tým z krajiny ušla. A aj keď napokon dobyli krajinu, nikdy na Verbonu nemohli mať skutočný nárok.“

Jessamine sa pri tejto časti príbehu trochu napriamila. Po tejto odvážnej kráľovnej dostala meno.

„Žiaľbohu,“ povedal ocko a povzdychol si, „už sa nedožila znovuzrodenia Verbony. Umrela a náš kráľ sa dostal do pozície iba akéhosi správcu svojej milovanej krajiny, ktorej voľakedy vládol. A musel sa druhýkrát oženiť. Iba tak mohol zachovať nádej, že jeho krajina sa raz obrodí a získa späť svoju zašlú slávu.“

Kráľova moc v krajine sa oslabilá. Mnohí sa začali vyhlasovať za právoplatných dedičov a uzurpovať si trón. Ako sa na Evrartovho potomka patrí, kráľ to odvážne ustál. Váš strýko spolu s vami, drahí moji, a s vašimi bratrancami a sesternicami, ste poslednými v línii tohto nezlomného rodu vodcov. Vy v sebe nesiete nádej, že Verbona sa jedného dňa znova vráti do tých správnych rúk, opäť v nej rozkvitne vzdelanosť a kultúra a stane sa z nej silná a slobodná krajina.

Jedného dňa rozlúštite odkaz, čo nám zanechala kráľovná matka, ktorá v tú osudnú noc utiekla spolu s kráľovnou Jessamine. Sme verní správcovia tohto tajomstva, ktoré sa nám odhalí v pravý čas, keď bude Verbona pripravená znova povstať z popola.“

Jessamine si vzdychla a oprela si hlavu o otcovo plece. Túto poslednú časť mala z celého príbehu najradšej. Spôsob, akým to ocko hovoril. V jeho slovách cítila obrovskú nádej. Vtedy jeho hlas neznel unavene či ustarostene a ani vydesene ako väčšinu času. Aj preto tak veľmi milovala tento príbeh. Keď ho rozprával, znova sa z neho stával ten ocko, ktorého si pamätala ešte z paláca, hoci to boli iba matné spomienky ako zo sna.

„Pomôžem ti to uskutočniť, ocko,“ riekla nahlas.

„To nie je naša úloha,“ povedal Nicolas a potriasol hlavou. „Keď sa toto všetko skončí, náš strýko Verbonu vzkriesi. Alebo sa to podarí princovi Audebertovi.“

„Všetci zohráme pri obnovení Verbony svoju úlohu. Blíži sa to, deti moje. Cítim to.“ Ocko zmlkol, pretože v diaľke sa objavilo

malé svetielko. Z jedného sa ich odrazu vyrojilo niekoľko. Všetky sa pohybovali rýchlo, zväčšovali sa a približovali.

„Dovnútra. Ihneď,“ riekol ocko chvatne, schmatol Jessamine za rameno a ťahal ju k domčeku. Prestrčil ju dnu. „Niektu sem ide.“

Všetko sa zbehlo veľmi rýchlo, akoby všetci okrem nej vedeli, čo majú v takejto situácii robiť. Nikdy jej o tomto nič nepovedali. Nikto ju nevaroval. Nevedela, čo robiť. Iba tam tak stála uprostred miestnosti a pozerala na nich.

Stryko Gerard, kráľ Verbony, oblečený v kráľovskom rúchu, ktoré zvykol nosievať počas večere, nadvihol ťažký kožený záves visiaci pred oknom, aby sa pozrel, čo sa vonku deje. „Musíme sa dostať do stodoly a schovať sa v tajnej izbe. Vezmite tašku.“

„Máme čas?“ Jessaminina mama si rukami poriadne nazberala sukňu šiat, krčiac tak vyblednutý hodváb.

„Musíme to skúsiť,“ riekol ocko a odtlačil najväčší kus nábytku v miestnosti – pohovku, ktorú si pred rokmi priniesli z paláca do svojho azylu, no dnes už na nej bolo vidieť opotrebenie mnohých liet strávených na vidieku. Vypáčil jednu zo širokých podlahových dosák, zatiaľ čo mama a Ismelda utekali k zadným dverám chalupy.

Pod doskou sa nachádzala vyhlbená jama, z ktorej vytiahol malé vrečko a podal ho Jessamine. „Ochráň to, prosím, *mon oisillon**.“

Už-už sa chystal zasunúť dosku naspäť na miesto, keď vzduch preťal prvý výkrik zo zadnej časti domu.

Chvíľu sa nikto ani nepohol a potom sa odrazu všetci dali do pohybu. Gerard, Nicolas a Audebert sa rozbehli na miesto, odkiaľ vychádzal krik. Ocko schytil Jessamine za útle plecia. Napriek tomu, že mala pätnásť rokov, bola iba o trochu väčšia než dieťa.

„Nech uvidíš alebo začuješ čokoľvek, moje drahé dievčatko, ostaň potichu. Zachovaj srdce Verbony. Kvôli mne.“ Vrhol pohľad ponad ňu na druhý koniec izby, kde stáli niektorí z ich

* z francúzštiny – dieťa moje

najbližších osobných sluhov a kráľovských poradcov s popola-
vo bielymi tvármi. Jessamine ich vnímala ako obyvateľov malej
tajnej dedinky, v ktorej vyrastala. Keď sa na ňu znova pozrel, čelo
mu zatiahla chmára. „Zachráň ho kvôli nám všetkým,“ riekol.

Potom ju strčil do jamy, vrhol ešte jeden pohľad na vrecko, čo
si pritískala k hrudi, a založil dosku naspäť na miesto.

Jessamine sa ani nepohla a takmer nedýchala. Cez malú
škáročku videla iba na predné dvere. Len pred pár hodinami sa
tadiaľ s Nicolasom a ockom vykrádali von a smiali sa z mami-
ných nálad.

Teraz sa tie dvere otriasali pod silou nárazov a drevená
tyč, ktorou ich zablokovali, sa čoskoro prelomí. Bolo to úplne
zbytočné.

Miestnosť naplnil dupot nôh okolo chalupy, nesúvislé pokri-
ky a zápach špiny a dreva. Hlavné dvere sa prudko rozleteli a dnu
vošiel muž s lampášom v ruke. Jessamine cez škáru na chvíľu
zočila jeho tvár.

Mal tmavú kučeravú bradu a čelo mu pretínala dlhá jazva.
Nevidela mu do očí, ale aj bez toho vedela, že ide o bezcitného
a zlého človeka.

„Všetkých zajmite“ – podľa prízvuku rozhodne nešlo o Fran-
cúza – „a celé to tu prehľadajte. Zosadíme z trónu Verbony tento
rod votrelcov.“

Šuchot krokov, ďalšie výkriky a mnoho iných zvukov útoči-
lo na Jessaminine zmysly. Dostávali sa k nej útržky viet, prosieb
a nárekov jej príbuzných. Pohovka sa prevrátila nabok a sčasti
Jessamine zablokovala výhľad cez štrbinu v doske. Začula trha-
nie látky. Jej rodinu vyviedli von a všetko v chalupe prehľadali.

„Myslím, že sme to našli,“ povedal niekto po francúzsky
a preniesol kufor cez dvere.

Patril strýkovi. Nachádzalo sa v ňom kráľovské žezlo, koruna
a ostatné dôležité vládne dokumenty.

Muž s kučeravou bradou vstúpil Jessamine do výhľadu. „Na
trón sa navráti pravá línia dedičov kráľovského rodu a za kráľa
bude pomazaná tá správna hlava. Vypáľte to tu. Zapáľte najprv

úrodu. Kým sa oheň rozšíri až sem a upúta pozornosť, bude priam nemožné uhasiť ho. Keď tu skončujem, po tejto rodine neostane ani chýru, ani slychu.“

Potom odišiel.

Nevidela nič, iba tmú.

Absolútne ticho narúšal iba splašený tlkot Jessamininho srdca.

Podpália chalupu.

A ona je ešte stále tu, pod podlahou.

Začala búšiť, kričať a tlačiť do dosky nad sebou, lenže nad ňou stála pohovka. Jej útle telíčko sa krčilo v jame a nemala sa kam pohnúť.

Odrazu začula čísi hlas. „Čo to bolo?“ Mal ten istý akcent ako muž s kučeravou bradou. Jessamine sa vyľakala, že kvôli svojmu hlučnému prejavu sa aj ona napokon dočká svojho tragického konca. Čo ak ju tou zmienkou o ohni iba chceli nastrašiť, aby prezradila svoj úkryt? Čo ak sa v tom otcovom vrecúšku nachádza niečo dôležité?

„Prišli sme neskoro,“ riekol iný hlas. „Všetkých vzali preč. Už tu nič nenájdem. Neostalo tu vôbec nič.“

„Ešte raz prehľadaj stodolu.“

„Oheň sa už blíži. Nemá to význam.“

„Prehľadaj ju.“

Začula povzdych a vzdalujúce sa kroky. Za jemným zavrčaním nasledoval škripavý zvuk pohovky šmýkajúcej sa po drevenej podlahe.

Jessamine sa vrtela a krútila, kým sa jej nepodarilo schovať vrecko do náprsníka*. Nikdy nemala rada upäté formálne šaty so živôtikom, na ktorých jej matka toľko trvala, hoci v móde bývali ešte predtým, než ušli z paláca. V tejto chvíli však za ne bola vďačná.

* stredná časť korzetu, zvyčajne bohato zdobená (v 15. a 16. storočí bol súčasťou mužských aj ženských odevov, neskôr len ženských)
(Zdroj: <https://slovníky.lingea.sk/anglicko-slovensky/stomacher>)

S vreckom zastrčeným za živôtikom sa však jej životný priestor ešte zmenšil a teraz sa už nedokázala ani poriadne nadýchnuť. Do brucha ju pichlo niečo ostré. Tá bolesť spolu so strachom, čo ňou zmietal, jej vohnala slzy do očí. Rozvzlykala sa a po lícach sa jej skotúlali slzy. Trhavé vzlyky jej dýchanie ešte zhoršili.

Doska nad ňou sa nadvihla a svetlo z malého lampáša odhalilo pár sivých očí. Neboli to oči obzvlášť milého človeka, ale pôsobil láskavo a odvážne.

„Ako sa voláš?“ opýtal sa jej.

„Jess“ – štikút – „Jess“ – smrk. Ovládla ju panika. Nedokázala povedať celé svoje meno.

„Dobre, Jess,“ riekol muž, „prišiel som ťa zachrániť. Čo by si povedala na cestu do Anglicka?“

PRVÁ KAPITOLA

Marlborough, Anglicko

1816

Niekedy aj napriek uplynutému času, diaľke a značnej snahe zabudnúť na minulosť sa jej človek aj tak nikdy celkom nezbaví.

Posledné dva dni sa Jess cítila, akoby sa na ňu rúcalo všetko, od čoho pred mnohými rokmi utiekla. Hradba, ktorá ju delila od minulosti, sa pretrhla a zasiahla jej prítomnosť. Akoby ju pokryla vrstva horkej hrudkovitej a pripálenej omáčky. Dávno pochované pocity sa teraz neľútostne drali na povrch. V hlave jej nepokojne bzučali nesúrodé myšlienky a živé predstavy.

Po prvej prebdenej noci urobila to, čo jej išlo najlepšie. Všetky tie ochromujúce pocity uzavrela do pomyselnjej truhlice, zamkla ich tam a pustila sa do riešenia problému.

Po druhej noci bez spánku vypustila z truhlice pocit podráždenosti a živila ho v sebe, kým nemala chuť do niečoho zabodnúť nôž. Zo všetkých tých pocitov rozpitvávaných v gotických románoch, ktoré ju v posledných dvoch dňoch prepadli – radosť,

strach, smútok, vzrušenie, nádej či zúfanie – dokázala čeliť iba svojmu hnevu.

Veď ľudia sa často a radi rozčuľujú. Najmä vtedy, ak sa z nich pokúšajú vytriahnuť tajomstvá.

Jess nevedela jednoznačne určiť, čo ju na tom rozčuľovalo najviac: či to, že ju niekto dokázal vystopovať a doručil jej list, alebo to, ako poľahky a bez najmenšieho zaváhania rozlúštila staré známe kódovanie v správe, či to, že bude musieť jedného protivného chlapa požiadať o pomoc.

Nie. Vedela to. Jednoznačne za to mohla tá posledná možnosť.

Pochopila, že jej dni v ústraní sú zrátané. Nieкто, kto sa takmer desať rokov svojho života pohyboval v tieňoch nebezpečnosti politických intríg, nemohol očakávať, že sa to všetko len tak odrazu vyparí v miernom povetrí anglického vidieka. Poriadne ju roztrpčovalo, že potrebuje pomoc.

Hnevalo ju, že o tú pomoc musí požiadať.

A z toho, že o tú pomoc musí žiadať práve *jeho*, sa jej dvíhal žalúdok.

Do úvahy však neprichádzalo nič iné. Ak je list, ktorý dostala, pravdivý – a keďže pisateľovi listu plne dôverovala, a preto predpokladala, že je –, nemá na výber.

Potrebuje pomoc od pána Dereka Thornburyho.

Aby jej pomohol, musí ho o to požiadať, a to znamená, že sa s ním bude musieť pohovárať. A kvôli tomu sa s ním, samozrejme, bude musieť stretnúť v jednej miestnosti a pri tom odolávať túžbe zabodnúť mu do nohy nôž schovaný v puzdre pod svojou sukňou. Bola to pre ňu vskutku ťažká úloha, pretože toho muža považovala za skutočne neznesiteľného.

Bol ako chodiaca a rozprávajúca pripomienka všetkého, čo jej nikdy nešlo. A neustále na to poukazoval. Ten muž nedokázal otvoriť ústa bez toho, aby z Jess neurobil totálnu hlupaňu.

Nanešťastie práve tieto jeho schopnosti teraz zúfalo potrebovala.

Vedel, ako čítať a interpretovať starodávne texty, a vyznal sa v umení. Jess zase ovládala špiónske taktiky a stratégie a vedela

sa dokonale prestrojiť. Práve teraz, pripravujúc v kuchyni tácku s čajom a s jeho obľúbenými cukrovinkami, začala uskutočňovať svoj plán. Už dlho tieto sušienky nepiekla. Vyhybala sa pripravám jedál, ktoré mu chutili.

Jess vynikala aj v tom, ako sa nenápadne mstiť.

V kuchyni, kde sa posledné tri roky ukrývala, sa náhle rozozvučali hlasy a narušili tak jej samotu. Zjavila sa tam dvojica slúžok. Mali namierené do umyvárne riadu. Okrem nich tu teraz pracovalo a žilo mnoho ďalších ľudí. Dlhé obdobie toto sídlo slúžilo ako dokonalý úkryt v ústraní. Hoci väčšina služobníctva tu začala pracovať iba pred dvomi mesiacmi, všetci sa narodili a vyrastali v tejto oblasti, a teda nemohli poznať Jessinu minulosť. Aj tak sa však teraz pristihla, že je v strehu a pátra i po tom najmenšom náznaku toho, že by títo ľudia nemuseli byť tými, za koho sa vydávajú.

Aj tak vlastne nezáležalo na tom, kto odhalil jej úkryt. Jess dávno vedela, že toto tajné sídlo schované v lese ďaleko od všetkého raz niekto objaví. Napriek hroziacemu nebezpečenstvu sa nevedela prinútiť odísť odtiaľto.

Ostala tu, hoci jej priateľky sa medzitým prestali ukrývať a vydali sa. Ostala tu, dokonca aj keď sa jej úloha osamelej kuchárky zmenila na vedúcu kuchyne veľkého personálu a do sídla začali prúdiť hostia.

Väčšina z nich po čase odišla, až na jedného. Zamračila sa na podnos, ktorý práve nakladala.

Ak má byť spravodlivá, musí dodať, že tu v podstate pracuje. Mal za úlohu ohodnotiť obrovskú zbierku umenia na panstve. Navyše sa priateli s majiteľom sídla a na túto úlohu si vyhradil otrasne dlhý čas. Nachádzal sa tu teda v akejsi neurčitej pozícii medzi zamestnancom a priateľom.

V podstate presne tak ako ona.

Jess začalo záležať na ľuďoch, s ktorými sa tu predtým ukrývala. Otvorila im svoje srdce, hoci vedela, že bude preto zraniteľnejšia.

A teraz ju tu našli.

Vlastne je dobré, že sa to stalo. Ak by ju neupozornil ten list a dozvedela by sa túto informáciu príliš neskoro a už by sa s tým nedalo nič urobiť, smútok a žiaľ by jej postupne, kúsok po kúsku, ohlodali dušu. Stala by sa z nej iba zúfalá kôpka nešťastia a do smrti by ju gniavil pocit viny.

Tým sa však teraz vôbec nemusí trápiť, pretože sa *to* dozvedela včas a *vie*, čo by to s najväčšou pravdepodobnosťou mohlo vyriešiť. A *má* plán.

Viac-menej.

Išlo v podstate skôr o predstavu.

Vlastne, aby ten potenciálny plán fungoval, potrebovala pomoc od pána Dereka Thornburyho. A to si vyžadovalo nastolenie mieru ponúknutím neapolských sušienok s prídavkom sladkého sirupu.

Jess vyliezla na rebrík, aby z hornej police vzala múku, a ucho natrčila tak, aby počula, o čom sa slúžky zhovávajú. Jedna sa trochu zajakávala. Stávalo sa jej to, keď sa v noci poriadne nevyšpala. Jess sa vrátila k pracovnému stolu okľukou, aby odsunula vedro, ktoré stálo v ceste slúžke nesúcej plnú náruč bielizne.

Čoskoro mala cestu na sušienky hotové a nechýbala v ňom ani troška sirupu. Vďaka nemu boli sušienky vláčnejšie a chutili ako koláčik. Návrh, aby do nich pridala túto ingredienciu, bola úplne prvá vec, ktorú jej *ten chlap* vôbec povedal. Jess neznášala pečenie a varenie, pretože nemala rada spomienky, ktoré sa jej k tomu viazali. Vedela však, že je v tom dobrá. Veľmi dobrá. A on ako odborník na umenie o tom predsa nemal vedieť viac než ona.

Keď sa pokúsila presvedčiť ho o tom, že sa mýli, a pridala do sušienok sirup, zistila, že vďaka tejto prísade chutia ešte lepšie ako predtým.

Hodila ich do ohňa a zaťala sa, že ich už nikdy neurobí.

Až do dnešného dňa.

Nešlo iba o tento jeden prehrešok. To by v Jess nezbudilo toľkú nevraživosť, ktorú voči nemu cítila. Pravdepodobne. No svojím nadutým správaním a neustálym prísunom vedomostí a návrhov jej to iba uľahčil. Vlastne sa nesprával až tak nafúkane.

Ten chlap sa väčšinou tak urputne sústredil na to, čo robil, že si ani neuvedomoval, ako sa svojím výnimočným intelektom vyvyšuje nad ostatných. To však nemenilo nič na skutočnosti, že poznal fakty, o ktorých iní nemali ani zdania, a cítil potrebu pravidelne o nich hovoriť.

Ak bude mať Jess šťastie, mohol by tentoraz túto svoju brilantnú schopnosť využiť v jej prospech.

Do pariačeho čajníka dala lúhovať čaj a na tácku čo najkúsnejšie poukladala tanieriky s občerstvením. Potom sa s podnosom v rukách vybrala hore schodmi pre služobníctvo. Vyslúžila si tak zopár začudovaných pohľadov. Ľudia takto zvykli reagovať, ak sa niečo nedialo tak ako zvyčajne. Základným pravidlom prestrojenia bolo snažiť sa pôsobiť čo najnormálnejšie pre okolie, v ktorom sa človek pohyboval. Nikto si nevšimol to, čo sa nevy-mykalo z normálu.

Jess s tým už teraz nanešťastie nemohla nič spraviť. Iba veľmi zriedka vychádzala po týchto schodoch a osobne niekam zanesla podnos. Na takúto prípravu niekedy jednoducho neostával čas.

Len čo vyšla hore a opustila časť domu pre služobníctvo, narazila na problém. Kde sa, dočerta, nachádza jej cieľ? Podľa toho, čo Jess vedela, usúdila, že pán Thornbury pri katalogizovaní obrovského množstva umenia a starožitností postupuje takpovediac bez ladu a skladu. Ostávalo jej iba dúfať, že jeho záznamy sú organizovanejšie než jeho postupy.

Napokon ho po desiatich minútach hľadania našla v hornom súkromnom salóniku. Z čajníka sa už tak výdatne neparilo.

„Dobré popoludnie, pán Thornbury.“ Nahodila úsmev a pripomenula si, že v minulosti sa pre dobro veci musela uchýliť aj k horším veciam. Podnos položila na malý vedľajší stolík.

Zodvihol pohľad od zápisníka, do ktorého si ustavične niečo čmáral. Keď ju zbadal, naklonil hlavu na stranu a dlhá ofina hnedých vlasov mu prekryla obočie.

„Dobré popoludnie.“

„Priniesla som vám čaj.“

„To vidím.“ Prešiel cez izbu, nadvihol veko čajníka a preskúmal teplú hnedú tekutinu. „Otrávilí ste ho?“

Jess zaľala zuby, ale úsmev na tvári jej nepohasol. Raz sa mu totiž vyhrážala, že ak si ešte raz rozloží obrazy a sochy na jedálenskom stole, pridá mu do čaju náprstník červený. Preto sa teraz pozeral do čajníka, akoby z neho mala každú chvíľu vyskočiť nejaká morská príšera.

„Nie, nič som tam nedala. Vlastne som uvažovala, že by sme si ten čaj mohli vypiť spolu.“

„Chcete si dať čaj,“ povedal, priložil si ruku na hrudník a rozopnuté sako fádnej hnedej farby sa mu roztvorilo do strán. „So mnou.“

Jess v duchu napočítala do troch a potom odvetila. „Áno.“

Skĺzol pohľadom nadol na čaj a potom znova na ňu. Trochu prižmúril orieškovohnedé oči, ktoré rámovali veľké okrúhle čierne okuliare.

Nemohla sa čudovať, že ju upodozrieva. Vyznelo to naozaj dosť zvláštne. Oficiálne pracovala v tomto vidieckom sídle ako kuchárka, a preto by sa nikdy nemala ani len priblížiť k jeho návštevníkom alebo aj k takýmto takpovediac zamestnancom pána domu. Ona sa zase priatelila s novou markízou a skôr než sem prišiel markíz, plnila tu oveľa dôležitejšiu funkciu než iba úlohu kuchárky. Spoločenská hierarchia sa tu trochu miešala.

Navyše sa vôbec netajila tým, ako veľmi ho neznáša. Ešte sa nestalo, aby medzi nimi prebehol rozhovor, ktorý by sa dal pokladať za príjemný a slušný.

Pán Thornbury si napokon odkašľal, kývol hlavou a rukou pokynul na stoličku pri nízkom stolíku. „Keď ste si už dali tú námahu a urobili ste čaj, nevidím dôvod, prečo by sme si ho nemohli spolu vypiť.“

Keď sa Jess posadila na stoličku, klesol naspäť na diván a natočil sa do takého uhla, aby ju mohol sledovať, ako v tichosti nalieva čaj a na tanieriky nakladá občerstvenie.

Vzal si ponúknutú šálku, ale skôr než si z nej odchlípol, skúma vo sa na ňu zahľadel. „V tejto miestnosti sa nachádza skvostný

kúsok od Caravaggia*. Visí tamto v rohu, akoby sa tam snažil schovať. Je to skutočne dosť zvláštne miesto na také veľdielo.“

Jess sa zhlboka nadýchla a pripomenula si, že v živote sú dôležitejšie veci než vedomosti z kníh. „O Caravaggiovi neviem vôbec nič.“

„Viem,“ riekol pomaly. „A preto sa mi zdá čudné, že si so mnou chcete posediť pri čaji.“

Jess mu musela pripísať body k dobru za to, že sa nespráva ako zabavec. Vždy hovoril, čo si myslel. Keby toľko nemudroval, aj by ho za to obdivovala.

Opatrne položila šálku nabok a zopäla si ruky v lone. Potom zodvihla pohľad a pozrela sa mu do očí. Hoci mala v pláne uprene naňho hľadiet, musela zažmurkať. Podpísali sa na nej dve prebdené noci. Čoskoro mu však opäť venovala výhradnú pozornosť. Vedela, čo musí povedať. Uvedomovala si, že keby vo svojich snahách pokračovala sama, značne by sa omeškala a celý jej plán by pravdepodobne zlyhal.

Ani toto poznanie jej však túto úlohu nijako neuľahčovalo.

Skĺzla rukou k vrečku sukne a jemný šuchot papiera jej pripomenul list v ňom. Jej brat žil a robil všetko pre to, aby sa ujal rodinného dedičstva. Nieкто – pravdepodobne ten istý človek, pred ktorým sa väčšinu svojho života ukrývala – mu v tom chcel zabrániť. A práve ona držala v rukách kľúč k úspechu svojho brata... len keby vedela, ako ho použiť.

Ak chce zabrániť tomu, aby otcovo životné dielo neupadlo do zabudnutia ako ostatné vojnou zmetené krajiny v Európe, bude musieť pána Thornburyho hlbšie zasvätiť do svojho života.

Narovnala ramená a pozrela mu do očí. „Pán Thornbury, potrebujem vašu pomoc.“

* taliansky barokový maliar

Derek Thornbury toho o ľuďoch veľa nevedel, aspoň nie o tých žijúcich – a o ženách toho vedel ešte menej –, no jedným si bol istý: táto žena ho neznáša.

Nepotreboval na to výnimočné pozorovateľské schopnosti, ktoré rozhodne nemal, či bohaté vedomosti o tom, ako v priebehu histórie ženy ovplyvňovali mužov – hoci *tie* mal. Bolo mu to úplne jasné, pretože počas ich niekoľkých rozhovorov mu to priamo povedala. „*Neznášam vás.*“

Takéto priame náznaky neušli dokonca ani Derekovi.

Napriek tomu tu s ním teraz sedí a popíjajú spolu čaj. Keď ho požiadala o pomoc, nemohol uveriť vlastným ušiam.

Opatrne položil šálku na stolík. Aj sušienku vrátil na tanierik, hoci o čosi zdráhavejšie. Jess ho miatla v mnohých ohľadoch, ale jej kulinárske výtvyry veľmi oceňoval. „Čože?“

Chcel toho povedať viac. Naozaj chcel. Napríklad niečo ako „Čo tým myslíte?“ alebo „Čo odo mňa potrebujete?“ alebo dokonca „Čo vás priviedlo do takého zúfalstva, že ste ma dobrovoľne vyhľadali a trávite čo i len chvíľu v mojej spoločnosti?“ No keďže si nebol istý, ktorú otázku jej má položiť, vyšlo z neho iba jednoduché: „Čože?“

Vzdychla si a bol to dlhý povzdych. Nepovedal by, že sa do takej drobnej osôbky zmestí toľko vzduchu. „Potrebujem vašu pomoc.“

Nezodpovedala mu ani jednu z jeho otázok.

Vzal si sušienku a znova ju vrátil naspäť bez toho, aby si z nej odhryzol. „S čím potrebujete pomôcť?“

„Vlastným istý denník, ktorý je dosť starý. Napísal ho jeden môj predok. Je v taliančine.“

„Vy predsa viete po taliansky.“ Po taliansky hovorila výborne s bezchybným prízvukom ako rodená Talianka. Viackrát sa v tomto jazyku pohádali, hoci jeho hovorový prejav nebol až taký znamenitý ako ten jej. Domnieval sa, že práve preto ho tak často používa.

Líca jej zrumeneli a prvýkrát, čo mu pamäť siahala, sa zámerne vyhla jeho pohľadu. „Áno.“ Odkiaľšala si. „Viem po taliansky,

no obávam sa, že čítanie v tomto jazyku mi až tak nejde. Aby som tomu porozumela, musím to čítať nahlas. No aj tak vôbec nechápem, o čom sa tam píše. Preložiť tento denník by mi trvalo týždne, možno aj dlhšie. Žiaľ, toľko času nemám.“

Derek sa oprel na pohovke dozadu a naklonil hlavu nabok, akoby to zvažoval.

Jednu ruku si utrela o sukňu a potom pokračovala. „Je tam... no, poviem to čo najjednoduchšie. V denníku sa nachádza informácia o tom, kde môj predok ukryl vec obrovskej hodnoty.“

Derek si vzal šálku čaju. Hoci ho celá táto situácia fascinovala, jej vysvetlenie ho trochu sklamalo. Nestalo sa mu prvý raz, že ho niekto lákal do potenciálnej krádeže ospevovaním nejakého strateného pokladu. „A vy by ste to rada získala?“

„Áno. Nie.“ Znova si povzdychla. „Nie je pre mňa.“

Ťo nečakal. „Tak potom pre koho?“

„Pre niekoho, o kom som si myslela, že je dávno mŕtvy, ale zdá sa, že nie je.“

Začul jemný výkyv v melódii jej reči. Pripomenulo mu to francúzštinu, ale nebola to ona. Ten tón prekryli roky praktizovania dokonalého anglického prízvuku. Už to u nej začul aj predtým. Stávalo sa to najmä vtedy, keď ju ničím poriadne našťaval. Tentoraz však bol jej akcent ešte výraznejší.

„Hoci to znie zaujímavo, takmer ako život Kristom vzkrieseného Lazara,“ začal, „budem potrebovať viac informácií. Navyše, viaže ma tu práca.“

„Ste tu už niekoľko mesiacov,“ zavrčala. „Ako dlho vám to ešte môže trvať?“

„V sídle *Haven Manor* sa za tie roky nahromadilo skutočne obrovské množstvo umenia. Pôvodný majiteľ bol zrejme jeho náruživým zberateľom.“

„Takto sa nikam nedostaneme.“

„Pravdepodobne nie, ak tú vec chcete nájsť podľa denníka dávno mŕtveho predka.“

Stisla pery a jej dokonale klenuté plavé obočie vyskočilo do výšky. Ostalo tam, kým nahnevane nezvrátila čelo. Ten výraz

sa k jej útlej tváričke vôbec nehodil. Bola drobná a krehká ako porcelánová bábika z Botticelliho malieb. „Mám dôvod domnievať sa, že tá vec je teraz životne dôležitá.“

„A chcete ju nájsť, skôr než vás niekto predbehne?“ Nefungovalo to pri umení vždy presne takto? Keď čo i len jeden človek prejavil o niečo záujem, odrazu ten predmet všetci pokladali za majstrovské dielo.

Na skutočnej kvalite záležalo len pramálo, keď hodnotu danej veci určoval dopyt po nej. Vždy išlo iba o to, kto všetko ten predmet túžil vlastníť.

Zarmútilo ho to. Popravde tá drobná žena ho aj trochu znerozñovala. Zvesil pohľad k zemi a zapozeral sa na jej masívne kožené čižmy, vykúkajúce spod všedne pôsobiacej sukne. Na špičke ľavej čižmy sa jej tiahol dlhý bledý škrabanec.

Zaujímalo ho, či sa jej to stalo nechtiac pri manipulovaní s nožom. Keď sa odvážil narušiť svätyňu jej kuchyne, zvykla sa mu vyhrážať, že do neho nejaký hodí.

Asi by mal začať radšej posilať dole do kuchyne po to, čo práve odtiaľ potreboval, niekoho zo služobníctva. No provokovať túto drobnú ženu mu robilo akúsi zvláštnu radosť, ako keď dieťa dráždi psa na reťazi. Lákal ho ten pocit nebezpečenstva, hoci vedel, že v skutočnosti mu nič nehrozí.

Aspoň si to myslel.

„Už som vám povedala, že to nechcem pre seba,“ riekla. „Ale áno. Musím sa k tomu dostať prvá.“

Derek zodvihol pohľad od jej topánok, odmietajúc viesť tento rozhovor s dlážkou.

Jess – nepoznal jej priezvisko a zdalo sa mu zvláštne oslovovať ju ako kuchárka – si jemne prechádzala po nechte. Inak sa však ani nepohla. Vzpriamene sedela a rovnomerne dýchala. Nechtom ukazováka však neúnavne šúchala po nechte na palci.

Derek bol odborník na starožitnosti. Pracoval s výtvarmi mŕtvych ľudí. Teda s predmetmi, ktoré vytvorili ľudia, čo už nežili, a to bol dosť podstatný rozdiel. Pri svojej práci zvykol tráviť celé dni bez toho, aby stretol nejakú živú dušu.

Pri stretnutí so žijúcimi ľuďmi sa musel rozpamätať na zásady slušného správania a hovoriť v celých vetách, čo mu veľmi nevyhovovalo.

Jess však preňho nepredstavovala obyčajnú prekážku. Znamenala obrovskú komplikáciu, záhadu, ktorá sa neustále menila a nekonečne ho rozčulovala, vábiac ho čoraz viac.

A práve teraz mu ponúkala príležitosť, ako sa k nej dostať tak blízko, aby mohol prísť na koreň celej tejto záhady. Zvedavosť nepopierateľne zohrala v histórii ľudstva veľkú úlohu a úprimne si myslel, že čokoľvek – alebo v tomto prípade skôr ktokoľvek –, kto Jess vystrašil natoľko, že sa rozhodla požiadať ho o pomoc, musel stáť za povšímnutie.

Samozrejme, najlepšie by urobil, keby sa o tej osobe radšej nikdy nič nedozvedel.

Nedokázal však odolať vábeniu sirény a svojej zvedavosti. „Prečo sa k tej veci musíte dostať ako prvá?“

Zhlboka sa nadýchla, narovнала ramená a zaujala dokonalú pozíciu, ktorej by nemohla nič vytknúť ani tá najprísnejšia guvernantka. „Pretože osud jednej krajiny závisí od toho, kto a kedy to nájde prvý.“

Jednej *krajiny*. Nie *tejto* krajiny. Podozrieval ju, že nie je Angličanka, a teraz sa mu to iba potvrdilo. Berúc do úvahy fakt, že vo frankofónnej časti sveta len nedávno utíchli vojenské boje, a neopomínajúc jej jemný akcent, vzbudilo to v ňom nedôveru. „Akej krajiny?“

Mračná na jej tvári sa ešte prehĺbili. „Pomôžete mi teda?“ Vytiahla z vrečka zástery knihu v koženej väzbe.

Bolo to od nej trochu neférové. Odolávať niečomu bývalo teoreticky jednoduchšie, než sa zriecť skutočného zážitku dotknúť sa histórie, prejsť rukou po stránkach a ponoriť sa do myšlienok človeka, ktorý žil oveľa skôr, než sa narodil.

Knihá pôsobila ošarpane a konce stránok boli rozstrapkané. Na väzbe zbadal tmavé miesta, otláčené od nejedných rúk, ktoré ho po mnohé roky držali. Denníky predstavovali neuveriteľnú studnicu poznania minulosti. Ľudia si do nich zvykli písať veci,

ktoré sa do oficiálnych historických prameňov nikdy nedostali – o živote, o láske, príbehy zo zákulisia scén zobrazovaných na maľbách a sochách.

Chcel ten denník. Otázne bolo, či po ňom túži tak veľmi, aby sa kvôli tomu zaplietol s *touto ženou*.

Otočila knihu tak, aby si poľahky všimol pečať vyrazenú na prednej strane obálky. Zatočené línie pripomínali listy a staval by sa, že sa tam nachádzajú aj vlny narážajúce na skaly, pretože v strede tých vlniek zbadal ochranný štít s vyobrazením nejakého roháčeho zvierata. Pripomínalo jednorozčca s labami. Jednu končatinu s mečom dvíhalo vysoko k oblohe, druhú malo pritisnutú k telu a držalo v nej kríž. Zvyšok obrazu na štíte rokmi vybledol, ale aj tak vedel, že je tam to zviera. Už ho predtým videl v historických knihách.

„Z ktorého roku je ten denník?“ Sťažka preglgol, zízajúc na knihu bez žmurknutia, aby mu náhodou nezmizla pred očami. Ak ten denník pochádza z čias pred pádom monarchie, nebude môcť zaspať bez toho, aby sa o tom nepresvedčil na vlastné oči.

„Dátumom je označený iba prvý záznam. Uvádza sa tam rok 1660.“

Derek si oblizol pery. Rád si navrával, že má dosť rozumu na to, aby nepchal nos do cudzích záležitostí, ale teraz sa prichytil, ako sa nakláňa a načahuje ruku za knihu.

„Tak dobre,“ povedal, keď prsty nasmeroval k denníku. „Kde začneme?“

DRUHÁ KAPITOLA

Jess zadržala dych a napla každý sval v tele, aby sa jej ruka, v ktorej držala denník, neroztriasla. Počas prebdených nocí, keď sa snažila prečítať si ho sama, spotrebovala tri dlhé voskové sviece, ale neprišla vôbec na nič. Iba ak na to, že pisateľ denníka mal vrúcny vzťah k umeniu.

Čas bol teraz pre ňu luxus, ktorý nemala. Ale odborníka na umenie, čo vie po taliansky, áno.

Pán Thornbury sa pozeral na denník ako lačný človek, hľadiaci na lahôdkami obložený kráľovský stôl. Oči, ktoré zakrýval hrubý čierny rám okuliarov, sa mu rozšírili od úžasu. Ani len nežmurkol a plecía mu stúpali a klesali čoraz rýchlejšie, ako sa mu vo vytržení zrýchľoval dych. Podčiarkovala to aj skutočnosť, že fádne vlnené sako, čo mal na sebe, mu krajčír neušil práve na mieru.

Zrak mu padol na verbonskú pečať na prednej strane. Vari ju spoznal? Jej krajina zanechala historický odkaz aj v umení, takže už na ňu mohol niekde naraziť. Poznal ju však natoľko, aby vedel rozlíšiť pôvodnú pečať krajiny od pečate kráľovskej rodiny?

„Smiem?“ Obrátil ruku a netrpezlivo nastavil dlaň.

Jess na ňu spustila ľavú časť knihy, ale nedokázala ju pustiť úplne. Znamenala pre ňu jediné spojenie s minulosťou, s jej detstvom. Celé roky si strážila denník ako oko v hlave. Bolo to otcovo posledné želanie. Aby ho ochránila.

Bolo to jej tajomstvo. Mužovi, ktorý ju vtedy zachránil, prezradila všetko, čo súviselo s vojnou, ale o denníku sa pred ním nikdy nezmienila. Ešte nikdy ho nikomu neukázala.

Okrem pána Thornburyho.

„Nemôžem si ho prečítať, ak ho nepustíte.“

Jess sa práve teraz správala naozaj hlúpo a sentimentálne – a týmto dvom veciam sa vždy snažila vyhnúť. Prinášali totiž viac škody než úžitku.

Hnevala sa sama na seba, že tak slabošsky podľahla emóciám. Toto roztrpčenie ju prinútilo pustiť knihu a odtiahnuť ruku.

Keď otočil obálku, musela si svoju ruku prisadnúť, aby jej nevyškočila a nevytrhla mu denník z rúk. „Taliančina,“ zamrmľal. „Vo Verbone sa vtedy hovorilo po francúzsky.“

Často sa tam rozprávalo aj po anglicky či nemecky. Napriek neveľkej rozlohe tam búrlivá história priniesla rozmanitosť jazykov a kultúr a Jess vyrástla na ich pomedzí.

Koľko z toho tam pretrvalo? Nemala ani potuchy.

Pán Thornbury sa však nemýlil. Hlavným jazykom bola francúzština. Po francúzsky sa hovorilo od vzniku krajiny a mnoho vládných zriadení si tento jazyk ponechalo, aj keď krajina neskôr prešla pod nadvládu nemeckých panovníkov. Bol to taký malý vzdor, ktorý živil nádej, že jedného dňa Verbona znovu získa svoju nezávislosť.

V bruchu pocítila strach. Jess veľmi dobre poznala ten pocit, dokázala ho rozpoznať a určiť aj jeho príčinu. Telo ju tak upozorňovalo na hroziace nebezpečenstvo. Strach považovala za užitočný nástroj, ktorý ju varoval. Kým plnil túto funkciu a nedovolila mu, aby ovládol aj jej myseľ, považovala ho za dobrú vec.

No tento typ strachu, vnútorný nepokoj, čo ju práve teraz nútil hniezdiť sa na stoličke, sa ovládal ťažšie. Nehrozilo jej nijaké

priame fyzické nebezpečenstvo, na ktoré by sa mala pripraviť alebo sa mu vyhnúť.

Ostávalo jej iba čakať, kým si muž, ktorého nevedela vystáť, prečíta jediné tajomstvo, ktoré jej ešte ostalo.

Bolo tak dobre ukryté, že ho sama nepoznala. Vedela iba to, že sa v ňom nachádza rodinný recept na pudingový koláčik *mille-feuille*. Jej otec to však poznal trochu inak. No čo ak sa mylil? Čo ak tá vágna legenda spomínaná v denníku nie je nič viac než obyčajná rozprávka, ktorá má v ďalších generáciách udržiavať nádej a túžbu po slobode?

Jess netušila, čo by urobila, ak by vyšlo najavo, že legenda sa nezakladá na pravde. Ľudia dokázali tak zúfalo veriť v takéto príbehy, že pre ne boli ochotní aj umrieť. Či dokonca zabiť.

„Ochráň to, prosím, *mon oisillon*. Zachovaj srdce *Verbony*. *Kvôli mne*.“ Za tie roky mnoho spomienok na otca vybledlo, ale túto, keď s vážnym výrazom vyslovil tieto slová, mala pred očami stále jasnú. Dnes, so skúsenosťami človeka, ktorý strávil dosť času zakrádaním sa v tienoch politických intríg, vedela, že otec neveril, že v ten deň prežije.

Ju však zachránil. Spolu s týmto starobylym rodinným dedičstvom.

Pán Thornbury opatrne pretáčal stránky denníka. Na tretej strane sa zastavil a úplne skamenel, až pripomínal jednu zo sôch, ktoré večne skúmal. Dopusial si Jess vôbec nevšimla, ako sa ten chlap neustále hmýri. Dvíhal ruku, nakláňal hlavu, šúchal chodidlom. Keď cival na sochy alebo skúmal maľby, pohyboval sa o čosi menej, no teraz úplne zamrzol – mala pocit, že prestal aj dýchať. Až teraz si uvedomila, ako často sa hýbe.

„Koho ste povedali, že je to denník?“

Jess sa nahla dopredu tak, aby mu videla cez dlhú ofinu, čo mu padla do tváre, keď sa sklonil nad denník. „Babky môjho prapradedá. Aspoň tak mi povedali.“

„Kto vám to povedal?“

„Môj otec.“ Jess si zahryzla do pery, aby nezanadávala. Počas vojny sa škaredých slov napačovala dosť, ale rozhodla sa, že k takémuto niečomu sa nezníži a tomuto zlozvyku sa vyhne.

Kultivované vyjadrovanie pre ňu predstavovalo jediný pozostatok toho, kým bola predtým, než sa jej svet rozpadol pred očami.

Vedela však, prečo ju to teraz láka. Pár orieškovohnedých očí na ňu upieralo podozrievavý, až obviňujúci pohľad. Musela bojovať sama so sebou, aby pri pohľade na tú jeho zamračenú tvár nespustila spršku nadávok.

„Kto bol váš otec?“

Čo v tom denníku našiel? Jess trvalo takmer celú noc, aby sa preluskala tam, kam sa on dostal za pár minút, ale nespomínala si na nič, čo by v ňom mohlo vyvolať takúto reakciu. Väčšinou sa tam písalo iba o vode, farbách a maľovaní.

Jess ukázala na denník. „Čo sa tam píše?“

„Odkiaľ vzal váš otec ten denník?“

Jess potlačila otrávený ston, ktorý ju pálil v hrdle. Jej odhodlanie správať sa k tomuto chlapovi milo a slušne sa blížilo k neúnosnej hranici. „Dostal ho od svojho otca. Pán Thornbury, nevyhľadala som vás preto, aby ste ma tu podrobovali inkvizícii. Závisí odo mňa mnoho ľudí a pomôcť im viem iba prostredníctvom niečoho, čo sa spomína v denníku. Ak mi nepomôžete, láskavo mi vráťte môj majetok a ja požiadam o pomoc niekoho iného.“

Mala aj iné možnosti, hoci spolupráca s tými, ktorí jej v tejto súvislosti napadali, by bola ešte nepríjemnejšia než pomoc pána Thornburyho. A hoci ho nemala veľmi v láske, dôverovala mu.

Či prinajmenšom verila vo svoju schopnosť udržať ho pod svojou kontrolou.

Pery zovrel do tenkej čiary a oprel sa na pohovke dozadu. Opatrne prelistoval stránky denníka až do polovice. Ako čítal jednotlivé strany, oči mu kmitali zo strany na stranu. Robil to s takou ľahkosťou, že Jess sa neubránila tomu, aby podráždene nezačala zuby.

„Ak je tento záznam pravdivý,“ riekol pomaly, „a skutočne ho napísal váš“ – mávol dlhými prstami smerom k nej – „predok, pre svet umenia by to znamenalo neuveriteľný objav.“

Pre... čo to práve povedal? Objav pre *svet umenia*? Nie pre Anglicko či Francúzsko, či celý svet alebo množiace sa politické dynastie?

Jess sa zamyslela a zavrhla niekoľko možných odpovedí, ktoré jej napadli. Čo by bolo pre ňu teraz najvýhodnejšie? Tváriť sa prekvapene? Asi by to vyznelo najprirodzenejšie. No na druhej strane predstierať, že vie, o čom hovorí, by jej mohlo dopomôcť k ďalším informáciám. Napokon zmietaná pochybnosťami ostala radšej ticho. Čakala, ako sa konverzácia vyvinie.

Akurát, že on už nič viac nepovedal. Prelistoval denník späť na začiatok a začal čítať niektoré z prvých zápiskov. „*Passagio segreto*.“

„Tajná chodba,“ riekla Jess.

Pozrel sa na ňu ponad okuliare. „Viem.“ Potom sa znova venoval knihe. „*Affogare in un bicchier d'acqua*.“

Jess čakala.

Ešte raz na ňu pozrel ponad drôtený rám okuliarov. „Tomuto nerozumiem. Teda píše tu, že sa nechce utopiť v lyžičke vody.“ Zamračil sa. „Alebo možno čaju. No netuším, čo tým chce povedať.“

„Snažila sa nestratiť nádej pri každej malej prekážke.“

„Ach, áno, vy *hovoríte* po taliansky. Poznáte jeho slang.“

Jess pokrčila plecami. Jej znalosti boli značne obmedzenejšie než tie jeho. Hoci ovládala praktické veci, sotva by ich niekto považoval za také úctyhodné ako jeho formálne vzdelanie. Jej mamu by rozhodne veľmi zarmútilo, keby vedela, aký život a vzdelanie sa jej dostalo, na rozdiel od toho, aké sa jej malo dostať.

Keby jej mama tušila, čo všetko musela za posledných desať rokov urobiť, odpadla by.

Pán Thornbury si hmkajúc otočil denník na ďalšiu stranu. Potom si povzdychol takým spôsobom, akoby mal práve odovzdať veriteľom posledný šiling, zaklapol knihu a podal jej ju.

Urobí ten muž niekedy niečo, čo by od neho očakávala? Raz presvedčil lorda Chemsforda, majiteľa sídla a Jessinho zamestnávateľa, aby zmenil čas večere, aby mohol medzitým preskúmať taniere na servis v kuchyni, keďže išlo o nezvyčajne vzácnu formu hrnčiarskeho umenia. A teraz jej vracal niečo, čo by mohlo byť dôležitou súčasťou histórie výtvarného umenia?

„Vy mi nepomôžete?“ opýtala sa ho.

„Máte ma za blázna, slečna... ehm, pani... ehm, chcem povedať... Ako sa to *vlastne* voláte?“

„Jess. Alebo mi hovorte kuchárka, ak chcete.“

Prehrabol si na čele svoju smiešnu ofinu a stiahol si okuliare z ostrého, úzkeho nosa. Potom si z vrecka vytiahol vreckovku a začal si utierať šošovky okuliarov. „Tak vás volajú ostatní zamestnanci? Kuchárka?“

Vlastne sa ju snažili nevolať nijako, ak sa tomu dalo vyhnúť. Jess sa nezvykla veľmi kamarátiť. „Čo ste mi tým naozaj chceli povedať, pán Thornbury?“

Povzdychol si. „Tá kniha“ – ukázal na denník – „je z Verbony.“

Jessino srdce sa rozbúchalo o čosi rýchlejšie. Iba vďaka rokom skúseností vedela ostať v pokoji bez pohybu a plytkého dýchania. Namiesto toho iba naklonila hlavu na stranu a čakala, čo povie ďalej. Nevšímala si, že jej pľúca horia túžbou poriadne sa nadýchnuť.

Znova si nasadil okuliare a zapozeral sa na denník, ako keby z neho mohol čítať, aj keď bol zatvorený. „Ak vezmem do úvahy časové údaje, vyzerá to, že váš predok bol veľmi úzko spojený so skupinou Šiestich. Či dokonca mohol byť ich súčasťou. O tom sa píše v tých častiach, ktoré som si zbežne prelistoval.“

Búšenie srdca sa ešte zintenzívnilo a pocit nepokoja v nej prerástol v silné rozrušenie. Musí si dovoliť poriadne sa nadýchnuť, aby náhodou neodpadla. Táto informácia bola pre ňu nová. Nevedela však, čo si s ňou počať, pretože nemala tušenia, kto tí Šiesti sú. Ale aspoň sa mala od čoho odpichnúť.

Boli vari súčasťou nejakej nebezpečnej výpravy? Možno plánovali zavraždiť panovníka a prevziať moc nad krajinou. „Kto sú Šiesti?“

„Skupinka umelcov. Študovali pod vedením Aldrica Fourniera. Jeho štýl sa považuje za dokonalý a nenapodobiteľný. Mnohí sa u neho túžili učiť, ale všetkých odmietol a potom sa znenazdajky objavil v Anglicku a začal prezentovať prácu šiestich svojich studentov. Boli takí dobrí, že rozlíšiť práce žiakov od diel ich

majstra sa zdalo takmer nemožné. Dodnes nikto nepozná ich mená.“

Umelci? Príbehy z jej detstva, nádej, že raz národ povstane a zabojuje o svoju nezávislosť, otcov posledný hrdinský čin a posledné želanie – vari to všetko súvisí so skupinkou nejakých umelcov?

Ako by tým mohla bratovi či svojej rodine pomôcť získať rodinné dedičstvo?

Áno, Verbona sa vždy pýšila svojím postavením centra kultúry a vzdelania, ale to nestačilo na obrodu národa, najmä nie v situácii, keď sa iné, oveľa mocnejšie politické skupiny snažili chopiť príležitosti, rozložiť krajinu zvnútra a pohltiť ju.

Navyše záujem o toto územie by sa touto informáciou o existencii hodnotného umenia mohol ešte zvýšiť.

Pán Thornbury si preplietol prsty dohromady a znova sa na ňu zamračil. „Patria k najvzácnejším obrazom na svete. Nepomôžem vám ukradnúť čo i len jeden.“

Jess sa rozosmiala. Bol to ostrý, suchý smiech, čo rezal uši. „Ubezpečujem vás, že nijaký obraz by mi nepomohol vyriešiť tento problém. Viem iba, že v tejto knihe sa nachádza kľúč k tajomstvu, ktorý oživí históriu. Nejaký obraz by na to sotva stačil.“

Nadvihol obočie. Zbadala ho až nad rámom okuliarov. „Raz som na vlastné oči videl, ako jeden muž ponúkol majiteľovi za Fournierovo umelecké dielo štyristo libier. Majiteľ však aj napriek tomu nechcel o predaji ani počuť.“

„Tak to sa asi obaja pomiatli,“ vyštekla Jess. Nemôže predsa ísť o nejaký obraz. Hoci aj financie boli potrebné, v čase kráľovnej Margaréty, keď bol denník napísaný, cena týchto malieb nemohla byť vysoká, ak vôbec mali nejakú hodnotu. Jess mu strčila denník naspäť. „Mrmlali ste si tu niečo o tajnej chodbe. Čo sa tam o nej hovorí?“

S nevraživým pohľadom od nej vzal ponúkanú knihu a nalisoval danú stranu. „Hovorí sa tu, že srdce je tajnou chodbou k hlave, hoci niektorí sa domnievajú, že je to naopak. Bez

pochopenia vášne... srdca? Asi mysleli lásku. Alebo nejaký cit? Písmo je trochu rozmazané.“

„To srdce tam sedí. Pokračujte,“ zašepkala Jess a v hlave sa jej už formoval význam. Snažila sa upokojiť svoje podvedomé myslenie a iba počúvať to, čo sa tam písalo medzi riadkami.

Pán Thornbury si odkašlal a pokračoval. „Bez pochopenia vášne srdca hlava nebude nikdy poriadne vládnuť a krajina zmiešaná chaosom zanikne.“

Jess prudko vydýchla vzduch z pľúc a zrútila sa dozadu na stoličku. Príbeh pre deti, legendy a rozprávky na dobrú noc. Vari sa to všetko zakladalo na skutočnosti? Čo ak ich otec celý ten čas pripravoval a zasieval do myslí svojich detí semienka informácií, ktoré budú jedného dňa potrebovať? Hovorili legendy o večnej oddanosti pravdu?

„Och, *grand-mère*, čo si to urobila?“ povzdychla si Jess.

Pán Thornbury nadvihol pohľad. „Znamená to pre vás niečo?“

Okrem toho, že sa v Jessinom rodokmeni objavila ďalšia bezočivá, silná a pre-svoje-vlastné-dobro-prirodvážna žena? Áno. Niečo to znamená. Jess sťažka preglgla a uprene sa mu zahľadela do očí. Išlo o veľmi veľa a nemohla to ignorovať. Nech bude musieť spraviť čokoľvek, aby jej pán Thornbury pomohol, urobí to.

„Áno,“ povedala a vystrela ramená. „Znamená to, že nehľadáme žiaden obraz.“

TRETIA KAPITOLA

Derek v športe nikdy nevynikal, najmä preto, že mu bolo jedno, či vyhrá alebo prehrá. Jeho spoluhráčov v tíme to, samozrejme, vyvádžalo z miery. Avšak v triede a ešte viac v knižnici sa z neho stával neutíchajúci zdroj energie.

Na rozdiel od ostatných mladíkov, ktorí dychtili po úspechoch v športe, Derek cítil hlad po vedomostiach. Fascinovala ho história a jej vplyv na život a umenie. Nevedel sa jej nabažiť. Ponáral sa do nej, skúmal ju a pátral po záhadách, kým ich tajomstvo nevytiahol na svetlo sveta.

Nezdalo sa mu však, že riešenie tejto záhady sa objaví v nejakej hrubej zaprášenej knihe, na existenciu ktorej sa rokmi akosi zabudlo. Toto tajomstvo zosobňovala jedna žena. Žena, ktorá ešte donedávna akoby žila iba preto, aby mu robila naprotiveň.

Vôbec netušil, čím si ju tak pohneval, no takmer od prvého okamihu, čo vkročil do tohto domu, vedel, že ho očividne neznáša.

Tak či onak, teraz ho potrebovala, a ak túto príležitosť nevyužije, bude ho to prenasledovať po celý zvyšok života ako mor.

Maľby Šiestich, skupinky umelcov, ktorí sa chceli prezentovať iba svojím umením a svoju identitu tajili, ho vždy fascinovali. Pátral po nich, kde sa len dalo. Zachovalo sa však toho o nich žalostne málo. Nikto nepoznal ich mená, hoci tvorba jedného z nich sa vyznačovala výnimočne osobitými prvkami – využíval krátke a úzke švihy štetcom.

Pisateľ tohto denníka však tých umelcov poznal.

Ak sa Derek rozhodne, že s Jess nebude spolupracovať, nikdy nepreskúma každú jednu stránku denníka a z toho ho asi porazí.

„Čo vám hovorí zmienka o tej chodbe?“ Znova prečítal tie vety, aby rozlúštil význam utajeného odkazu.

„Čo je tam ďalej?“

Derek zovrel pery a prestal si mrmlať popod nos. Takže takto si to predstavovala? Mal jej to iba preložiť a na nič sa nevypytovať? Keby nekládol otázky, nikdy by sa z neho nestal popredný znalec umenia a uznávaný historik.

S domnienkou, že pre akademické záujmy so sebou nechá svojvoľne manipulovať, sa nestretol prvýkrát. Uvažoval, či sa má nateraz podvoliť, alebo si má dupnúť hneď na začiatku.

„Pán Thornbury? Čo sa tam píše?“ spýtala sa a cynicky sa zaškľabila. „Viete to predsa prečítať, nie?“

Odrazu sa mu rozhodovalo oveľa jednoduchšie – alebo si to aspoň myslelo jeho ego –, no Derek nerobil nikdy nič bez toho, aby si to poriadne nepremyslel.

Prudko zaklapol knihu a takmer neodolal túžbe uskrnúť sa na ošúchanú väzbu starého denníka, prekrižil si ruky na hrudi a nonšalantne si ho vopchal do vrečka saka. „Popracujem na tom a potom sa vám ozvem.“

Úškrn na jej tvári vyznel posmievačne a zároveň ho ním vyzývala. No po jeho odpovedi sa podráždene zamračila. „Čože?“

„Ibaže by ste tu chceli sedieť, kým budem vašu knihu študovať. Vari ste si mysleli, že to všetko iba tak hneď preložím? Poseďme si a ja vám to celé prečítam?“

„Nemôžem dopustiť, aby sa to vlieklo niekoľko mesiacov,“ zavrčala. „Ide o urgentnú záležitosť, pán Thornbury.“

„Áno, áno. V stávke sú životy a tak ďalej. Som síce historik, slečna, ehm, Jess, ale vnímam aj prítomnosť a jej prípadné hrozby. A nemôžem ani opomenúť skutočnosť, že prepojenia môžu byť rovnako smrteľné ako ich zámer. V tejto chvíli mám iba vaše ničím nepodložené tvrdenie. Nezazlievajte mi, že na základe našich predchádzajúcich stretnutí si pri vás radšej dávam pozor.“

Derek si zahryzol do pery, aby sa neuškrnul za svoj pokrytecký prejav. Všetko, čo povedal, bola síce pravda, no podpichovať túto drobnú kuchárku ho aj náramne bavilo. Nikdy si nezvykol z ľudí strieľať. Väčšinou sa dal nachytať on sám – zvyčajne úplne doslova – a aj vtedy išlo väčšinou o nejaký spoločenský prešľap či niečo podobné.

Rád si Jess doberal, pretože si to vyžadovalo dôvtip. Musel myslieť o krok dopredu a dobehnúť ju. Dômyselné výzvy ho vždy lákali.

„Máte na to jeden deň,“ precedila pomedzi zuby. „Jeden deň, aby ste mi zreferovali obsah denníka.“

Jeden deň? Nikdy sa mu nepodarí odhaliť všetky vrstvy, podtexty a podtóny dôležitých častí za jediný deň.

Lenže o to jej predsa nejde, že? Potrebovala iba inštrukcie a to by mohlo byť ešte náročnejšie, prihliadnuc na to, čo si už prečítal.

Aj tak už mal chrobáka v hlave a zvyšok dňa pravdepodobne nebude schopný premýšľať o ničom inom. Do zajtra niečo určite preloží.

To však ona nemusí vedieť.

„Veď viete, že tu mám prácu.“ Odchlipol si z čaju, snažiac sa pôsobiť rozpoltene a oddaný svojmu štúdiu.

Jess mu to nezhltna. Prekrútila očami. „Lord Chemsford je priveľmi zamilovaný do svojej mladomanželky, takže je mu úplne fuk, či sa vám teraz podarí zistiť, kto namaľoval toho smiešneho psa, ktorého ste si presťahovali do svojej izby. Vôbec by si nevšimol, keby ste sa odtiaľ na niekoľko týždňov vyparili.“

„Niečo také by som asi mal urobiť, ak budete trvať na tom, aby som začal s hľadaním kľúčových informácií v denníku ešte predtým, než sa mi podarí dokončiť celý preklad.“

Jess nadvihla jemné zlatisté obočie. „Poviem to jasne, pán Thornbury. Pri preklade síce potrebujem vašu asistenciu, no na konci dňa už na tom budem pracovať sama.“

Aj on nadvihol obočie a pomaly si usrkol z čaju. Potom si potľapkal vrecko saka, kde mal denník. „Teraz už nie,“ povedal.

Jess vedela, že v istom bode musí na ľudí prestať tlačiť, inak sa všetko obráti proti nej a o ničom ich nepresvedčí. Dohadovala sa a vyjednávala už s mnohými, a preto rýchlo pochopila, že pán Thornbury sa k tomuto bodu pomaly približuje.

Ak by v tejto chvíli ešte niečo povedala, iba by mu tým prezradila, ako veľmi potrebuje jeho pomoc, a vďaka tomu by si od nej mohol zažiadať takmer čokoľvek a ona by nemala veľmi na výber. V tomto okamihu urobí najlepšie, keď mu podsunie zdanie vlastnej nenútenosti a trpezlivosti.

Teda nie až takú veľkú trpezlivosť. Nemohla mu dovoliť, aby tomuto rozjímaniu venoval niekoľko dní. Z vlastnej skúsenosti vedela, že ľudia, ktorí len tak posedávajú a premýšľajú, veľmi rýchlo skončia mŕtvi.

Očividne ho motivovala najmä vlastná zvedavosť. Mohla by mu poskytnúť dostatok informácií, aby udržala jeho záujem a zároveň sa vyhla podrobnostiam. Bolo by to však dosť náročné, aj keby išlo o niekoho, koho dobre poznala. Vedela, aký typ človeka je pán Thornbury, no jeho povahu až tak dobre nepoznala.

Jess mu teda nechala denník a odišla zo salónika. Vzala so sebou aj tanierik koláčikov a pokojným krokom zišla dolu do kuchyne. Ostala jej tam kôpka zeleniny, na ktorej si mohla vybiť svoj narastajúci hnev. Aj tak sa nikto nebude sťažovať, že hríby v dnešnej večeri nakrájala príliš nahrubo.

O desať minút neskôr sa jej pri krájaní zeleniny podarilo rýchlymi dokonalými švihmi noža odohnať zvyšok služobníctva na druhý koniec pracovného stola. Jess to vyhovovalo. Teraz potrebovala premýšľať.

Mnoho ľudí ju považovalo za majstra manipulácie. Neuvedomovali si, že manipulácia si vyžaduje takt a uhladenosť a tými Jess veľmi neoplývala.

Ak mala niekam nepozorovane preklznuť a získať informácie, to bez problémov zvládla. Vedela v ľuďoch rozduchať emócie a vyvolať nepokoje na odpútanie pozornosti. Nejednou už v tom uspela. A ak mala niekoho alebo niečo strážiť tak, aby si to ani nevšimol, veru nik by to nezvládol lepšie ako ona.

Ale nebadane donútiť ľudí, aby urobili to, čo chce? V tom nevynikala.

Hoci by mala. Túto schopnosť jej mali vštepovať od narodenia. Veď napokon celý svet sa točil okolo manipulácie a nikde to nemohlo byť očividnejšie než v politike, odohrávajúcej sa v tmavých zákutiach chodieb kráľovských palácov. Vedieť, čo kedy povedať, malo byť niečo ako jej druhá koža.

Bola však príliš mladá, keď jej rodina musela cez tie majestátne chodby utiecť z paláca, a dovtedy sa nestretla so situáciami, keď by bola nútená čeliť skrytej manipulácii a nevysloveným príslubom. Namiesto toho sa naučila, ako prežiť v lesku pozostatkov života vyššej spoločnosti.

Nakrájala kurča tak zručne a precízne, že aj kráľovská šéfkuchárka z Nemecka, ktorá ju naučila variť, by na ňu bola hrdá. Spomienky na jej povzbudivé úsmevy jej zatínali do živého rovnako, akoby do nej niekto bodal nožom.

Kúsky nakrájaného kuraťa hodila na panvicu a pridala cibuľu. V myslí sa vrátila naspäť do prítomnosti a svojej súčasnej zložitej situácie. Nič nezíska premýšľaním nad Ismeldou a jej lekciami varenia ani ničím iným, čo prispelo k jej nevšednému vzdelaniu.

Vedela, akí sú ľudia a ako sa správajú, keď ich premôžu city či keď sa boja zrady a musia sa spoľahnúť iba na svoje vlastné inštinkty. Čím rozbúrenejšie emócie ju obklopovali, tým odhodlanejšia bola vo svojom zámere.

Pán Thornbury však dnes veru citom veľmi nepodľahol. Keď vzala do úvahy, aký zápal ho opantal zakaždým, keď sa hnal za

novými objavmi, a to i za cenu, že sa pri tom plietol služobníctvu rovno pod nohami, očakávala by od neho úplne inú reakciu.

Hore v salóniku v ňom túto jeho vášeň nezbadala. Namiesto toho logicky kalkuloval a bral do úvahy všetko, čo vedel.

Čo by s tým zmohla? Nič. Ostávalo jej iba čakať, nech si to premyslí. Zatiaľ sa pokúsi predvídať, aké otázky by jej ešte mohol klásť, a pripraví si odpovede, ktoré by uspokojili jeho zvedavosť, no zároveň by mu nimi neprezradila nič dôležité.

Ani trpezlivosť nepatrila k jej silným stránkam.

Ako krájala zeleninu na plátky a kocky a hádzala ich do hrnca, bokom narazila do stola. Šuchot papiera vo vrecku sukne v kombinácii s dutým zvukom padajúcich kúskov jedla na dno kovového hrnca jej pripomenuli, že jej hrdosť je to posledné, o čo by si mala v tejto situácii robiť starosti.

Prahla po tom, aby sa čo najskôr dozvedela, ako sa jej bratovi podarilo prežiť. Kódovaná korešpondencia takéto detaily neobsahovala. Dôležitejšie je však teraz to, že sa pokúšal presadiť svoj nárok na Verbonu a obnoviť jej nezávislosť a suverenitu.

Nevyvíjalo sa to veľmi priaznivo.

List bol nevyhnutne krátky a neurčitý. Naznačoval však, že sa začal veľký boj o budúcnosť jej rodnej krajiny a mnoho záviselo i od starej legendy.

Pôvodca listu o histórii Verbony veľa nevedel, a preto nemohol tušiť, čo to všetko znamená, ale Jess tomu rozumela. Nemohla však len tak vyjsť zo svojho úkrytu a utekať, aby sa na vlastné oči presvedčila, či sa skutočne jednému členovi jej rodiny podarilo prežiť, hoci po tom veľmi túžila. V prvom rade sa musela držať otcových rád, rozlúsknuť tajomstvo starej legendy a zistiť, či má jej brat vôbec nejakú nádej na úspech. Všetko záviselo aj od toho, aký intenzívny je boj, ktorý práve prebieha. Nebolo isté ani to, či to jej brat tentoraz prežije.

Jess zavesila hrniec nad oheň a začala miešať jeho obsah. Surová zelenina sa točila v studenej vode, narážala jedna na druhú i o stenu hrnca v nesúrodnej zmesi. Nemusela ju miešať, keďže sa na povrchu ešte neobjavili ani prvé bublinky varu, ale

pri tejto činnosti pôsobila pre okoloidúcich sluhov, akoby sa nič nedialo, a mohla premýšľať bez toho, aby na seba pritiahla pozornosť.

Zúfalo potrebovala premýšľať.

Potrebovala si vymyslieť nejaký príbeh, ktorý by uspokojil zvedavosť pán Thornburyho. Niečo, čo by vyznelo šľachetne a obetavo a prinútilo ho pomôcť jej.

Nejaký úplne nepravdivý príbeh, lebo ak by mu naservírovala pravdu, nielenže by sa dostal do nebezpečenstva, ale sotva by tomu uveril. Sama tomu takmer neverila, hoci to všetko zažila na vlastnej koži. Rukáv na veste z tenkého vzorovaného mušelínu, ktorý ničím nevynikal, no nebol ani vyslovene fádny, sa jej vyhrnul a odhalil jej zápästie poznačené malou jazvou.

Nikdy nemala mať na tele takéto stopy. Mama by bola zdeseená, keby vedela, do akých situácií sa jej dcéra dostala, že si spôsobila takéto poranenia.

Zaužívaným pohybom si stiahla rukáv naspäť a zahalila si jazvu. Mama by ju teraz sotva spoznala. Isteže, ani Jess by svoju mamu teraz asi nespoznala. A ani otca či brata, alebo kohokoľvek iného, kto s nimi vtedy utiekol ukrývať sa na malú farmu.

Vojna ľudí zmenila.

Ruka ju svrbela od túžby vytiahnuť z vrecka list, znova si ho prečítať a nádejať sa, že je to pravda. Ak by nedôverovala zdroju tej správy, myslela by si, že ide o nejakú pascu či úskok, ktorým ju chcú vylákať z úkrytu priamo do svojich rúk tí, čo ju už pred rokmi chceli vidieť mŕtvu. Dúfala, že bez Napoleonovej podpory sa tí ľudia napokon vzdali.

Prežila a precestovala toho dosť. Dostala sa do mnohých bizarných a nebezpečných situácií, a tak vedela, že mier býva prchavou záležitosťou. Nezvykol trvať dlho, pretože pokoj mnohým ľuďom nevyhovoval. Stojaté vody pre nich predstavovali iba spôsob, ako sa bez prekážok dostať k tomu, čo si nemohli uchmatnúť, kým zúrila vojna.

Prestala sa tváriť, že mieša jedlo v hrnci, a drevená varecha jej so zuchnutím dopadla na stôl.

Zdanlivý pokoj bol v podstate ešte oveľa nebezpečnejší, pretože človeka viac odhaľoval. V prvom rade práve preto sa hneď, ako sa jej podarilo ujsť, začala schovávať. Napriek dočasnému mieru si však uvedomila, aké zradné môže byť miesto jej úkrytu.

A teraz ju minulosť znova dobehla.

Vyšklbla nôž zo stojana a metodickými pohybmi začala nivočiť bochník chleba. Už sa nebude ukrývať. Nielenže už nemala kam ísť, ale ohrozila aj ľudí, ktorých tu opustí.

Pred desiatimi rokmi sa zo zúfalstva vrhla do života v tieňoch politických intríg. Bola úplne stratená a primladá na to, aby pochopila a uvedomila si, aké následky to všetko raz môže mať.

Keď sa tie dôsledky dostavili, unikla im.

Od tohto však už ujsť nemôže. Život nie je iba akási hra. Od každého jej ďalšieho kroku veľa závisí. Hoci sa tomu bránila zubami-nechtami, nejako sa jej podarilo naplniť svoj život ľuďmi, na ktorých jej záležalo. O jednu rodinu prišla, no Boh ju požeňal ďalšou.

A veru nikto, ani nerozhodný, večne zvedavý a prehnane seba-vedomý znalec umenia jej nezabráni, aby ich ochránila.